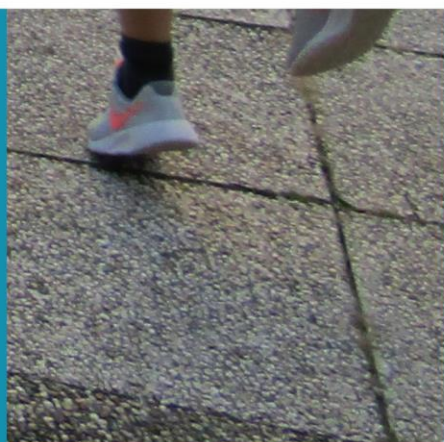

2020-2025

SZENTGOTTHÁRD
VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

SZENTGOTTHÁRD VÁROS IFJÚSÁGPOLITIKAI KONCEPCIÓJA ÉS CSELEKVÉSI PROGRAMJA

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalom

1. BEVEZETÉS, ELŐZMÉNYEK	3
Bevezetés	3
1.1.) Előzmények	3
1.2.) Az ifjúságpolitikáról általában.....	4
1.3.) Ifjúságpolitikai megközelítések	4
2. A KONCEPCIÓ JOGFORRÁSA	5
3. A KONCEPCIÓ ÉRTELMEZÉSI KERETEI, ALAPELVEI.....	8
3.1.) Alapelvek	8
3.2.) Szentgotthárd demográfiai adatai (Forrás: KSH - 2016-2020.01.01.).....	10
4. OKTATÁS, NEVELÉS, IFJÚSÁGGAL FOGLALKOZÓ SZERVEZETEK.....	12
4.1.) Oktatási, nevelési intézmények	12
4.2.) Helyi pályázati lehetőségek.....	15
4.3.) Ifjúsággal foglalkozó helyi szervezetek	15
4.4.) Helyben a jövőd program	17
4.5.) Kultúra.....	17
4.6.) Táborok és sportolási lehetőségek.....	18
4.7.) Pályaválasztási Nap.....	18
4.8.) Pályaorientáció támogatása	19
5. IFJÚSÁGKUTATÁS 2020 – SZENTGOTTHÁRD VÁROS IFJÚSÁGI TANÁCSÁNAK KÉRDŐÍVES VIZSGÁLATA.....	19
5.1.) Kutatás előzményei	19
5.2.) Kutatás módszertana.....	19
5.3.) Kérdőív kérdései.....	20
5.4.) Összegzés	21
5.4.1.) Demográfiai adatok	21
5.4.2.) Szentgotthárd Város Ifjúsági Tanácsa	21
5.4.3.) Megállapítások, következtetések	21
5.4.4.) Fiatalok elképzelései, hogy jobban érezzék magukat Szentgotthárdon	23
6. A KONCEPCIÓ CÉLJA	24
7. STRATÉGIAI CÉLOK	25
7.1. Oktatás, képzés, nevelés:	25
7.2. Munkavállalás, pályakezdés	25
7.3. Egészség és sport.....	28
7.4. Közművelődés, szabadidő eltöltése (Pannon Kapu Kulturális Egyesület, Móra Ferenc Városi Könyvtár és Múzeum, Csákányi László Filmszínház)	28
7.5. Társadalmi tevékenység, érdekképviselő.....	29
7.6. Közösségi Tér biztosítása	29
7.7. Kommunikáció és média	30
7.8. Ifjúságvédelem.....	30
7.9. Lakáshoz jutás	31
8. CSELEKVÉSI TERV	32

1. BEVEZETÉS, ELŐZMÉNYEK

Bevezetés

Szentgotthárd Város Önkormányzata tevékenységei során kiemelt csoportnak tekinti az ifjúságot. Szem előtt tartva a fiatalok érdekeit az őket érintő kérdésekben és a rájuk vonatkozó, velük kapcsolatos döntések meghozatalában. Ezért is hozta létre Szentgotthárd Város Önkormányzata 2015 novemberében Szentgotthárd Város Ifjúsági Tanácsát. A szervezet egyik kiemelt feladata javaslatok, vélemények megfogalmazása a Képviselő Testületnek, a helyi ifjúságot érintő elképzelésekről, problémákról, feladatokról, amelyet igyekszik évről-évre ellátni.

A városvezetés felelősséget érez a fiatalokért, fontosnak tartja megismerni a korosztály különlegességeit, jellemzőit, elvárásait, érdekeit és próbál minél jobb feltételeket biztosítani számukra az életük különböző területein. Ezért az új koncepció megalkotása előtt kíváncsi volt a fiatalok véleményére is, ennek módszere egy kérdőíves vizsgálat volt, amit Szentgotthárd Város Ifjúsági Tanácsa bonyolított le a helyi iskolák és online körben.

A város számára felelősséget jelent, hogy megtalálja azokat a megoldásokat a fiatalokat érintő legégetőbb problémákra, amik szükségesek ahhoz, hogy a felnőttkorukat is Szentgotthárdon töltsék. Amennyiben szeretnénk, hogy a gotthárdi fiatalok a településen maradjanak, itt képzeljék el a jövőjüket, itt alapítsanak családot, meg kell teremtenünk a megfelelő feltételeit ennek. A korosztályt érintő nehézségek megoldásában az Önkormányzat mellett részt vállalnak az Önkormányzat egyéb intézményei, társintézmények, civil szervezetek és egyházak.

Szentgotthárd Város Önkormányzata alapul véve a törvényi előírásokat, a helyi szabályzásokat, rendeleteket a lehető leghatékonyabban próbál dolgozni azért, hogy az itt élő fiatalok számára minél magasabb életszínvonalat biztosítson.

Ezért is fontos egy újabb átfogó, a teljes ifjúsági korosztályt célirányosan érintő koncepció elkészítése, mely rendszerezi a már működő, meglévő stratégiai elemeket, meghatározza a célokat és a jövőbeli feladatokat melyek az ifjúság érdekeit szolgálják. A koncepció tervezésekor figyelembe kell venni, hogy az ifjúság közösség kapcsolatai, értékrendje, életmódja folyamatosan eltér a korábbi generációkétól és nyilván ezt a város anyagi és egyéb lehetőségeihez kell igazítani. A koncepció a településen élő 15-29 éves korosztályt célozza.

1.1.) Előzmények

Szentgotthárd város az ifjúsági célok megvalósításához folyamatosan készít ifjúsági koncepciót, amelyek figyelembe vették a helyi ifjúság igényeit és elvárásait. Ezeket a koncepciókat (2007-2010, 2011-2015, 2015-2020) folyamatosan felülvizsgálja, aktualizálja és alakítja a kor elvárásainak, illetve a helyi adottságoknak, anyagi lehetőségeinek és törvényi változásoknak megfelelően.

Az előző koncepció a 2015-2020-as időszakot ölelte át, meghatározta az adott állapotokat, célokat, jövőben megvalósítandó feladatokat (Ifjúsági Tanács, Ifjúsági Programok, Ifjúságnak szóló facebook oldal hasznos anyagokkal).

Megállapítható, hogy az előző koncepcióból számos elképzelés megvalósult, ami az ifjúság érdekeit szolgálta, azonban történtek olyan változások, amelyek a koncepció megújítását kívánják.

A megújításhoz figyelembe vettük a gyermek-és ifjúsági ágazattal foglalkozó szakterületek, intézmények, hatóságok és szakemberek véleményét és tapasztalatait. Az következő időszak

vonatkozásában, is szem előtt kell tartani a kapcsolódó országos és helyi szabályozásokat, korábbi előterjesztéseket.

A kötelező önkormányzati ifjúsági feladatellátást nehezítő tényezője, hogy nincs kapcsolódó normatív támogatás az ifjúsági ügyek finanszírozására. Azonban az önkormányzatnak más forrásból támogatni kell az ifjúsági feladatok ellátást (az intézmények működtetése mellett is) saját forrásokat kell biztosítani ezzel segíteni az ifjúságot érintő ügyeket. Mind célirányos anyagi támogatással, mind egyéb ifjúságot segítő finanszírozási módon célszerű segíteni a helyi ifjúságsegítő tevékenységet. Természetes, hogy helyi igények és a felhasználható források mértéke változó az évek folyamán, de a fiatalokra, mint a helyi társadalom részét képező, de élethelyzetükből adódóan egy speciális csoportra való odafigyelés elsősorban egy sajátos szemléletet igényel, mintsem csak anyagi erőforrásokat.

Szentgotthárd Város Ifjúsági Konceptiójának illeszkedik

- Európai Unió Ifjúsági Stratégiához (2010-2018)
- Nemzeti Ifjúsági Stratégiához (2009-2024)
- Szentgotthárd Integrált Településfejlesztési Stratégiájához
- Szentgotthárd Város Önkormányzata gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatainak ellátásához

1.2.) Az ifjúságpolitikáról általában

Magyarország számára az egyik legfontosabb réteg a honi ifjúság, ezért rájuk stratégiai korosztályként kell tekinteni, mivel ez a korosztály nagyban befolyásolja az ország és a térségünk közeli és távoli jövőjét. Fontos azonban a fiatal korosztály számára megfelelő lehetőségeket biztosítani a családalapításhoz, az otthoneremtéshez, a vállalkozásalapításhoz, és az álláskereséshez. Ezért fontos, hogy Szentgotthárd is mindent megtegyen, hogy ez a társadalmi kör a jövőben megvalósíthassa álmait és fontos tagja legyen a kistérség jövőbeli életének.

1.3.) Ifjúságpolitikai megközelítések

Világszerte látható, hogy az ifjúságpolitika a nemzeti politika fontos részévé lépett elő, habár az is látszik, hogy útkereső jellegű. A hagyományos politika területekkel ellentétben (mint pl. oktatás, egészségügy, környezetvédelem stb.), az ifjúságpolitika nem hagyományos politikai terület. Az előbbi közpolitikai területek világosan meghatározottak, ezért az országokon átívelő különbözőségek korlátozottak. Ezzel szemben az ifjúságpolitika területei nagyfokú változatosságot mutatnak.

Az országok az ifjúságpolitikát különböző módokon definiálják, ennek következményeként az egyes nemzeti ifjúságpolitikák tartalmi rengeteg aspektusban különböznek egymástól. Az ifjúságpolitika tartalmát a sajátos társadalmi-gazdasági körülményekhez szabják az egyes országokban. Továbbá hiányoznak a homogén intézményi struktúrák, így nemcsak, hogy az ifjúságpolitikában résztvevő kormányzati és nem kormányzati szervezetek változatosak, hanem a végrehajtásban részt vállaló intézmények is különböznek.

Azokban az országokban, ahol a fiatalokat kiskorúaknak (szociális értelemben), és ebből fakadóan inkább gyerekeknek tekintik, ott a fiatalok potenciális problémaként jelennek meg, akik veszélyben vannak, akiket védeni kell. Míg azokban az országokban, ahol a fiatalokra szinte felnőttként tekintenek, ott ők inkább erőforrást, lehetőséget képviselnek.

2. A KONCEPCIÓ JOGFORRÁSA

„Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz” - Magyarország Alaptörvénye (2011)

Az önkormányzatok számára ifjúságpolitika legmagasabb szintű honi jogforrása Magyarország Alaptörvénye, mely rögzíti, hogy Magyarország kiemelt ügyként igyekszik biztosítani az ifjúság létbiztonságát, oktatását és nevelését, továbbá az ifjúság érdekeinek védelmezését.

Az Alaptörvényben az alábbi szakaszok említik tételesen a gyermekeket és a fiatalokat:

L) cikk

(1) Magyarország védi a házasság intézményét, mint férfi és nő között, önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséget, valamint a családot, mint a nemzet fennmaradásának alapját.

(2) Magyarország támogatja a gyermekvállalást.

(3) A családok védelmét sarkalatos törvény szabályozza.

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

XVI. cikk

(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

(2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.

(3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.

(4) A nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni.

XVIII. cikk

(1) Gyermekek foglalkoztatása – testi, szellemi és erkölcsi fejlődésüket nem veszélyeztető, törvényben meghatározott esetek kivételével – tilos.

(2) Magyarország külön intézkedésekkel biztosítja a fiatalok és a szülők munkahelyi védelmét.

Az önkormányzatok számára kötelező feladatként szerepel (melyet a 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény rögzít) az ifjúsági feladatok ellátása („a települési önkormányzat maga határozta meg - a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően -, hogy mely feladatokat, milyen mértékben lát el... - 13. § (1)2 A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: 15. sport, ifjúsági ügyek”), viszont nincsenek elfogadott szabályok erre vonatkozóan, úgyhogy mindenki másként próbálja meg ellátni ezt a feladatot. Az ifjúságot érintő kérdésekben az elsődleges iránymutatást az Országgyűlés által elfogadott Nemzeti Ifjúsági Stratégia és az Emberi Erőforrások Minisztériuma különböző korosztály érintő intézményei adhatják.

Főbb ifjúságot érintő jogszabályi háttér:

Család- és ifjúságügy:

- 1998. évi LXXXIV. törvény - A családok támogatásáról
- 2005. évi LXXX. törvény - A gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről szóló, Hágában, 1993. május 29. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről

Szociális ügyek:

- 1991. évi LXIV. törvény - A Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről
- 1997. évi XXXI. törvény - A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2011. évi CCXI. törvény - A családok védelméről
- 2011. évi CLXXXIX. törvény - Magyarország helyi önkormányzatairól törvény

Köznevelési ügyek:

- 2011. évi CXC. törvény - A nemzeti köznevelésről
- 2011. évi CCIV. törvény - A nemzeti felsőoktatásról
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről

Egészségügyi ügyek:

- 1997. évi CLIV. törvény - Az egészségügyről
- 1999. évi XLII. törvény - A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól
- 2012. évi CXXXIV. törvény a fiatalok dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről
- 2015. évi CXXIII. törvény - Az egészségügyi alapellátásról
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet - A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról

Egyéb rendelkezések:

- Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
- Nemzeti Drogellenes Stratégia (2013-2020)

Fontos hangsúlyozni, hogy a jogszabályi háttér a koncepció elkészültének pillanatában hatályos törvényeket tartalmazza, azok kerültek felsorolásra, amelyek a koncepció szempontjából a témához kapcsolódnak.

Találkozhatunk olyan ifjúságot érintő nemzetközi egyezményrel is melyek beépültek a hazai jogrendszerbe.

Ilyen nemzetközi rendelkezések:

- New York-i Egyezmény
- Európai Szociális Karta
- Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata
- Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya
- Megkülönböztetés Elleni Küzdelemről Szóló Egyezmény
- Európai Bizottság Fehér könyve

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a hozzá tartozó államtitkárságok feladatai kiterjednek a szociális, társadalmi felzárkózási, családügyi, ifjúsági, egészségügyi, köznevelési, felsőoktatási, kulturális, egyházi, civil, nemzetiségügyi, valamint a sportérettel kapcsolatos szakpolitikák kidolgozására, megvalósítására és a megvalósítás nyomán követésére. Az ifjúsági területtel számos államtitkárság érintett (Szociális Ügyekért és Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárság, Egészségügyért Felelős Államtitkárság, Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság, Köznevelésért Felelős Államtitkárság, Felsőoktatásért Felelős Államtitkárság, Kultúráért Felelős Államtitkárság, portért Felelős Államtitkárság, Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkárság).

Ifjúságot segítő honi szervezetek:

- Ifjúsági Szakmai Egyeztető Fórum (ISZEF)
- Magyar Ifjúsági Konferencia (MIK)
- Nemzeti Ifjúsági Tanács (NIT)
- Ifjúsági Szolgáltatók Országos Szövetsége (ISZOSZ)
- EDUCATIO - Felsőoktatási Kutatóintézet
- Erzsébet Ifjúsági Alap megyei irodák (megyénként működő szervezet)
  - Fő feladataik: ifjúsági közösségfejlesztések, a nemzettudat és magyarságtudat erősítése, családközpontú életszemlélet kialakítása, a foglalkoztatottság növelése valamint határon átnyúló együttműködések.

3. A KONCEPCIÓ ÉRTELMEZÉSI KERETEI, ALAPELVEI

3.1.) Alapelvek

Az ifjúsági generáció az új értékek hordozója, teremtője, jelentős erőforrás ezért segíteni kell őket. Alapvető fontosságú a fiatalság demokratikus közéleti szocializációja formáinak kialakulása és részvétele a koncepció megalkotásában és megvalósításában, részben ez az egyik célja a Szentgotthárdi Ifjúsági Tanácsnak.

Az Önkormányzat épít a hatályos önkormányzati koncepciókban foglaltakra, a városi általános iskolák és a középiskolák tantestületeinek, diákönkormányzatainak együttműködésére, civil szervezetek, illetve korosztályi szervezetek és csoportok együttműködésére.

A 10-29 éves korosztály egyik legfontosabb képviselője Szentgotthárd városban a Szentgotthárd Város Ifjúsági Tanácsa.

Az ifjúsági feladatok ellátásában az Önkormányzat szinte teljes feladat- és intézményrendszere érintett. Ezen belül integrálni szükséges a fiatalok részvételével, a fiatalok információhoz jutásával, a szakemberek, köztisztviselők és közalkalmazottak feladataival, a közösségi terekkel és a forrásokkal kapcsolatos kérdésköröket. Ezen túl részben kötelező feladatok, amelyeket jogszabályok szabnak meg az önkormányzatok számára, másrészt önként vállalt önkormányzati feladatok. Szentgotthárd Város Önkormányzata a tevékenysége fő területein a kötelező és vállalt feladatai tekintetében, illetve azok pontosítására városi koncepciókat dolgozott ki és fogadott el. Ezek mindegyike tárgyalja a témakörébe tartozó ifjúsági feladatokat.

Az ágazati jellegű ifjúsági törvény kidolgozására még nem került sor, pedig ez a törvény segítené azokat az ifjúsági, illetve az ifjúság közéleti részvételével kapcsolatos ügyeket, amelyeket más törvény nem szabályoz.

Az Önkormányzat a jogszabályok és az önkormányzati koncepciók ismeretéből kiindulva a következő, koncepciók azok, amelyek érintik az ifjúságot. Az érintett tárgyi városi koncepciók a következők:

- Lakásgazdálkodási koncepció
- Közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepció
- Sportkoncepció
- Egészségügyi koncepció
- Szociális szolgáltatástervezési koncepció
- Közművelődési koncepció

Az ifjúság – ez a 15 – 29 év közötti generáció - a koncepció szempontjából többféleképpen is tagolható lenne. Adódik a legegyszerűbb felosztás: két nagy kategória: azok, akik még oktatási intézményekben tanulnak, és azok, akik már az iskolapadokból kikerültek, felnőtt életüket megkezdik, családot alapítanak, dolgoznak, vagy munkakeresők.

A fiatalok szükségleteit alapvetően az alábbi kategóriákban lehet felosztani:

- elemi szükségletek (család, táplálkozás, lakás, ruházat, egészséges természeti és normális társadalmi környezet)

- tanulás, szellemi-, testi fejlődés
- szakma, hivatás megszerzése
- pályaválasztás, elhelyezkedés, munkavégzés
- családalapítás
- önálló lakáshoz jutás
- megélhetés, tisztas jövedelem
- társas élet, kapcsolatok, a szabadidő tartalmas eltöltése, rekreáció, regenerálódás
- politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális életben való részvétel, szerepvállalás

A fent említett szükségletek sorrendje egyénenként változó, ám a kérdés az, hogy milyen feladat és munkamegosztás szerint, kinek (privát vagy társadalmi szereplőnek) és milyen mértékben kell segíteni a szükségletek kielégítését. A különböző felmérési módszerekkel feltárt helybéli szükségletek megállapítása alapvető feladat, hiszen ez alapján helyenként / ágazatonként képet kaphatunk a célterületekről, a szükséges javításokról, valamint a meglévő és alkalmazandó eszközökről, forrásokról.

3.2.) Szentgotthárd demográfiai adatai (Forrás: KSH - 2016-2020.01.01.)

Állandó lakosság	Összesen (fő)	Férfi (fő)	Nő (fő)
2016	8640	4240	4400
2017	8596	4228	4368
2018	8587	4211	4367
2019	8516	4174	4342
2020	8474	4139	4335

A fenti táblázatból látszik, hogy ugyan kis mértékben, de a város állandó lakossága csökkenő tendenciát mutat. Ez a csökkenés nagyjából megegyezik az országos átlaggal.

Születések száma (állandó lakosság körében)	Összesen (fő)	Férfi (fő)	Nő (fő)
2016	93	46	47
2017	59	29	30
2018	59	32	27
2019	61	29	32

A születések tekintetében 2017-től hozzávetőlegesen 60 gyerek születik városunkban, a kormány családpolitikai intézkedéseinek köszönhetően várhatóan ezek a számok növekedhetnek.

A 2020. január 1-i adatokat figyelembe véve az alábbiak szerint alakul Szentgotthárd ifjúsági korosztályainak megoszlása az állandó lakosságot figyelembe véve:

Kor	Születési év	Összesen (fő)	Férfi (fő)	Lány (fő)
0 éves	2019	61	29	32
1 éves	2018	61	36	25
2 éves	2017	62	32	30
3 éves	2016	90	47	43
4 éves	2015	68	28	40
5 éves	2014	69	34	35
6 éves	2013	62	36	26
7 éves	2012	62	28	34
8 éves	2011	50	23	27
9 éves	2010	65	41	24
10 éves	2009	80	43	37
11 éves	2008	83	35	48
12 éves	2007	69	32	37
13 éves	2006	72	39	33
14 éves	2005	74	40	34
15 éves	2004	87	44	43
16 éves	2003	76	44	32
17 éves	2002	78	37	41
18 éves	2001	71	30	41
19 éves	2000	79	46	33

20 éves	1999	64	37	27
21 éves	1998	75	34	41
22 éves	1997	83	45	38
23 éves	1996	78	36	42
24 éves	1995	81	40	41
25 éves	1994	88	52	36
26 éves	1993	94	42	52
27 éves	1992	91	39	52
28 éves	1991	100	53	47
29 éves	1990	104	54	50
Összesen	Σ	2277	1156	1121

4. OKTATÁS, NEVELÉS, IFJÚSÁGGAL FOGLALKOZÓ SZERVEZETEK

Szentgotthárdon az alapvető közintézmények (Szentgotthárd és Kistérsége Egyesített Óvodák és Bölcsőde, Szentgotthárd és Térsége Iskola Vörösmarty Mihály Gimnáziuma, Szentgotthárd és Térsége Általános Iskola és Gimnázium Arany János 1-4. Évfolyamos Általános Iskolája, Szentgotthárd és Térsége Iskola Széchenyi István 5-8. Évfolyamos Általános Iskolája, Takács Jenő Alapfokú Művészeti Iskola, Vas Megyei Szakképzési Centrum III. Béla Technikuma és egyéb intézmények az ifjúság hatékony nevelése és kulturált szabadidő eltöltése érdekében rendelkezésre állnak.

4.1.) Oktatási, nevelési intézmények

„2013. január 1-jétől állami fenntartásba kerültek a közoktatási intézmények - az önkormányzatok által fenntartott általános iskolák és középiskolák. Fenntartójuk (és részben működtetőjük) a területileg illetékes Tankerületi Központ és Szakképzési Centrumok.

Szentgotthárdi oktatási intézmények tanulóinak száma (2019-es adat):

- Szentgotthárd és Kistérsége Egyesített Óvodák és Bölcsőde – 264 + 68 fő
- Szentgotthárd és Térsége Iskola Vörösmarty Mihály Gimnáziuma – 314 fő
- Szentgotthárd és Térsége Iskola Arany János 1-4. Évfolyamos Általános Iskolája – 322 fő
- Szentgotthárd és Térsége Iskola Széchenyi István 5-8. Évfolyamos Általános Iskolája – 240 fő
- Vas Megyei Szakképzési Centrum III. Béla Technikuma – 290 fő

Szentgotthárd és Kistérsége Egyesített Óvodák és Bölcsőde

A 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása 68 férőhelyen biztosított 12 órás nyitvatartási idővel, gondozási egységenként 2 - 2 - 1 csoportszobával, amikhez gyermeköltöző és fürdőszoba kapcsolódik, az udvar felé pedig 5 nagy terasz árnyékolóval és hatalmas, parkszerű játszókert, amely az év bármely szakában a szabadlevegőn való tartózkodás, játék színtere beépített és mobil játékokkal, homokozókkal. A tulajdonos Önkormányzat, mind a fenntartó Társulás igyekszik folyamatosan fejleszteni az intézményt, számos pályázaton indul. 2020-ban sikeres elbírálásban részesült a Bölcsőde TOP pályázata (TOP-1.4.1-19). A fejlesztés elsősorban új férőhelyek kialakítását célozza: az új csoportszobát a most tornaszobaként használt csoportszobában, annak bővítésével alakítják ki, ehhez teljesen felújítják és berendezik ezt a helyiséget. A pályázati projekt keretében – az épület nyugati irányú bővítésével – új tornaszobát is kap az intézmény.

A 2010. évi átszervezéseket követően (Rábafüzes, Rábatótfalu tagintézmény bezárása) a szentgotthárdi óvoda a város közigazgatási területének egyetlen óvodája. Az intézményben a szülők igényei alapján biztosítják a szlovén és a német nemzetiségi óvodai nevelés feltételeit, megvalósítását is. Az óvoda is igyekszik megfelelni a kor kívánalmainak. Pályázati forrásból megszépült, fejlődött az óvoda. A felújítás során az óvoda – új épületszárny hozzáépítésével – tornaszobával, szertárral és többfunkciós közösségi térrel bővült. A meglévő épületszárnyak központi részén új akadálymentesített bejárat létesült, egy meglévő helyiségből pedig akadálymentes mellékhelyiség készült, de a felújítással megvalósult a régi épületszárnyak utólagos homlokzati hőszigetelése és nyílászárócsereje is. Az óvodai nevelési feladatokon kívül ellátnak:

- a nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelését (1-1 óvodai csoportban szlovén és német),

- a kiemelten tehetséges gyermekek óvodai nevelését,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai nevelését,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését, ellátását.

Szentgotthárd és Térsége Általános Iskola és Gimnázium Arany János 1-4. Évfolyamos Általános Iskolája

Az általános iskolák átszervezését követően az Arany iskolában tanulnak az 1-4. évfolyamos diákok. Az alsó tagozatos iskola oktatásban is biztosított a nemzetiségi (német és szlovén) nyelvi oktatást is. Illetve már az első évfolyamtól választhatnak a tanulók angol vagy német nyelvi képzést is. Az alsó tagozaton nagy figyelmet fordítanak a pedagógusok az alapkészségek fejlesztésére (olvasási készség, beszéd-készség, íráshasználat, számolási készség), valamint a helyes tanulási szokások kialakításával, értelem szerinti tanulásra szoktatással igyekszünk felkészíteni tanulóinkat a felső tagozatra. Az iskola további fontos feladata a SNI-s tanulók nevelése és oktatása integráltan ill. szegregáltan a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvében foglaltak szerint a fogyatékoság típusához és fokához megfelelő oktatása.

Szentgotthárd Város Önkormányzata az Arany iskolát is igyekszik lehetőségeihez mérten fejleszteni, legutóbb 2016-ban pályázatot nyújtott be a Szentgotthárdi Arany János Iskola energetikai fejlesztésére (TOP pályázat). Az iskola komplex energetikai korszerűsítése, ennek keretében az épület teljes külső, valamint pótlólagos (padlás-, pince, lapostető, árkádfödém) hőszigetelése, továbbá valamennyi fűtött térrel határos nyílászáró cseréje, illetve napelemes rendszerrel történő bővítése történt meg 2019-ben.

Szentgotthárd és Térsége Iskola Széchenyi István 5-8. Évfolyamos Általános Iskolája

2008-ban az alsó és felső tagozat különváltak, ettől az időponttól a Széchenyi iskolában történt a 5-8. évfolyamosok oktatása. A felső tagozatos iskolában is fontos szerepet tölt be az idegnyelvoktatás, a német és angol mellett itt is lehetőség nyílik szlovén nyelvtanulásra is. A KEOP pályázat keretén belül 2016-ban befejeződött az iskola energetikai felújítása, ahol a kétszintes tantermi épületének és a hozzájuk tartozó összekötő folyosóknak az energetikai felújítására került sor. Szintén pályázati forrásból az iskola tornacsarnoka is megújult, így modern környezetben sportolhatnak a diákok.

Szentgotthárd és Térsége Iskola Vörösmarty Mihály Gimnáziuma

A szentgotthárdi Vörösmarty gimnázium Vas megye első nem egyházi alapítású középiskolája, amely a település polgárainak jelentős anyagi áldozatvállalásával és Széll Kálmán támogatásával 1893 szeptemberében kezdte meg működését. A gimnáziumi képzés, amely általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére és a munkába állásra felkészítő nevelés és oktatás színtere. A gimnáziumi nevelést és oktatást az ötödik, ill. a kilencedik évfolyamon kezdi és a tizenkettedik évfolyammal fejezi be a diákok. Az iskolában idegen nyelvből (angol, német) intenzív nyelvi képzés folyik, valamint ellátja a szlovén és német nemzetiségi kisebbségi nyelv oktatását is.

Vas Megyei Szakképzési Centrum III. Béla Technikuma

A III. Béla iskola lassan 130 éve - a mindenkori lehetőségekhez mérten - magas szintű szakképzés biztosít az ott tanuló diákok részére, a tanárok, oktatók igyekeznek megfelelő szakmai tudással pályára indítani a tanulókat. Az iskola képzési kínálata rendkívül változatos, illetve igyekeznek igazodni a térség igényeihez és adottságaihoz. A szakképzés teljes átalakítása egy új szakképzési struktúra alapjait tette le. Egyik legfontosabb eleme, a teljes tanulmányi időt végig kísérő, minden szakmában biztosított ösztöndíj. A felnőttek, a második szakmát megszerezni kívánók számára is nyitott a teljes képzési paletta, hiszen szakmát 2020. végétől, csak iskolai képzésben szerezhető.

Képzési kínálat:

- **Technikum / 5 év (9-13. évfolyam)** - A tanulók a közismereti és szakmai órákon az érettségi vizsgára készülnek. Az érettségi vizsgát követő szakképző évfolyamon a tanulók a szakmai vizsgát szem előtt tartva szakmai elméleti ismereteket tanulnak és szakmai gyakorlati tevékenységeket sajátítanak el. 11. évtől duális partnereknél bővíthetik tudásukat a tanulók. A 12. évfolyam végén három tantárgyból (magyar nyelv és irodalom, történelem és matematika) előrehozott érettségit tesznek. Az 13. évfolyam végén szakmai vizsgát és nyelvi érettségit tesznek. A képzés technikus oklevéllel zárul, mely emelt szintű érettséginek számít, jelentősen megkönnyítve a továbbtanulást. Képzések: Automatikai technikus, Ipari informatikai technikus, Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus, Vendégtéri szaktechnikus, Cukrász szaktechnikus, Szakács szaktechnikus, Pedagógiai munkatárs, Ipari szerviztechnikus, Kereskedő- és webáruházi technikus, Gépésztechnikus
- **Szakképző Iskola / 3 év + 2 év esti érettségi (9-11. évfolyam szakmai képzés, majd 12-13. évfolyamon esti érettségi lehetősége)** - A tanulók duális szakképzésben részesülnek, mely ideális felkészítést biztosít a szakmai vizsgára, illetve előnyt jelent a munkába álláskor. A szakmai gyakorlati oktatás jól felszerelt szaktantermekben, tanműhelyben zajlik. A 10. évfolyamtól kezdődően gazdálkodó szervezeteknél, ti. duális képzőhelyeken gyakorolják leendő szakmájukat a tanulók, s készülnek a 11. év végi szakmai vizsgájukra. Képzések: cukrász, szakács, vendégtéri munkatárs, villanyszerelő, gépi és CNC forgácsoló, CNC programozó

Takács Jenő Alapfokú Művészeti Iskola

2019. szeptember 1-től Takács Jenő Alapfokú Művészeti Iskola néven ismét önálló intézmény lett. Az iskola művészetoktatási alapfeladatot lát el. A hangszeres képzés, a képzőművészeti foglalkozások, a művészeti pályára készítés, a kamarazene oktatása mellett utánpótlást biztosít a kistérség művészeti csoportjai számára. A kulturális életet saját hangversenyeikkel, kiállításokkal, illetve más rendezvényeken való zenei közreműködéssel színesítik. Fő céljuk az értékes zene megszerettetése, a művészetek iránti nyitottság megalapozása.

Kollégium - Dr. Vargha Gábor Kollégium

A kollégium 44 tanulónak nyújt családi szálláshelyet. Kollégistáink a tanuláshoz, a szabadidő hasznos eltöltéséhez folyamatos segítséget kapnak nevelőiktől. Lehetőség van egy-egy napra is igénybe venni a kollégium biztosította étkezési, tanulási és szabadidős lehetőségeket.

4.2.) Helyi pályázati lehetőségek

Az Önkormányzat pályázati lehetőségekkel próbálja segíteni a gotthárdi diákok felsőoktatási tanulmányait. Ilyen pályázati lehetőségek: **Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati ösztöndíjpályázat**hoz is évek óta csatlakozik az Önkormányzat (a nyertes pályázók ma már havi szinten 5000 Ft/hó jutást kapnak a pályázat időtartama alatt), ennek keretében pedig helyi diákok tanulmányait támogatja rendszeresen.

A másik hasonló lehetőség a **Szell Kálmán Ösztöndíj**. Célja a kiváló teljesítő nyújtó (tanulmányi, művészeti és sport területen) helyi diákok elismerése és támogatása. Az ösztöndíj mértéke: a középiskolás pályázók számára 5.000, - Ft/hó, a felsőoktatásban tanulmányokat folytatók számára 10.000, - Ft/hó. Az ösztöndíj célja, hogy azon 11. és 12. évfolyamos középiskolai tanulók tanulmányait elismerje, akik kimagasló eredménnyel rendelkeznek a szentgotthárdi Vörösmarty Mihály Gimnáziumban, illetve a Vas Megyei Szakképzési Centrum III. Béla Technikuma, továbbá, akik a szentgotthárdi középiskolákban tanulmányi eredménytől függetlenül rendkívüli kimagasló eredményt értek el valamely tanulmányi-, művészeti-, vagy sport területen. Az ösztöndíj lehetőséget nyújt továbbá azon államilag finanszírozott, első diplomáját szerző, 26. életévét be nem töltött, nappali tagozatos, szentgotthárdi állandó lakcímmel rendelkező, magyarországi hallgatói jogviszonyban álló főiskolai / egyetemi hallgatók elismerésére is, akik számára Szentgotthárdhoz való kötődés a jövőben is fontos és tanulmányai során szakmai, tudományos tevékenységével segíthetik a város fejlődését.

4.3.) Ifjúsággal foglalkozó helyi szervezetek

Szentgotthárd Város Ifjúsági Tanácsa

2015-től a szentgotthárdi fiatalok számára érdekképviselőikre egy új lehetőséget nyújt a Szentgotthárdi Ifjúsági Tanács, amibe az iskolák egy diákot delegálnak.

Az ifjúsági szervezeti élet és érdekképviselőt városi szinten a Szentgotthárdi Ifjúsági Tanács látja el. A Tanács 8 tagból álló szervezet (iskolák delegáltjai (3 fő), Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatal által delegált a helyiek (2 fő), Képviselő testület által delegált képviselő (1 fő), elnökhelyettes, illetve a városi sport és ifjúsági referens. Emellett a tanács ülései nyíltak, ahová továbbra is várják a helyi fiatalokat is, véleményt formálni, valamint tanácsokat adni a fiatalok érdekeivel kapcsolatban.

Az Ifjúsági Tanács létrehozásának alapvető céljai és feladatai a következők:

- Megjeleníteni, képviselni az ifjúsági korosztály érdekeit a helyi önkormányzat döntéshozatali mechanizmusában.
- Közéleti fórumot, megszólalási lehetőséget biztosítani a város ifjúságának, hogy az őket érintő kérdésekbe beleszóljanak, véleményt nyilvánítsanak.
- Olyan állapotot teremteni és fenntartani a településen, melyben az ifjúsági korosztály közéleti lehetőségei és közös érdekei maradéktalanul érvényesülnek.
- Az Ifjúsági Tanács részt vesz az Önkormányzat ifjúsággal kapcsolatos munkájában. o Javaslatok, vélemények megfogalmazása a Képviselő Testületnek, a helyi ifjúságot érintő elképzelésekről, problémákról, feladatokról.
- Konzultációk és programok kezdeményezése a fiatalok érdekeinek képviselete érdekében.
- Az ifjúsági koncepció felülvizsgálata során értékelések, javaslatok megfogalmazása, és a helyi ifjúsági szereplők tevékenységének az összehangolása.

- A fiatalokat érintő problémák összegyűjtése és továbbítása.
- A helyi ifjúsági élet ösztönzése, felpezsdítése.
- Elősegíti a fiatalok szerveződéseinek létrejöttét, megerősödését, ifjúsági események szervezését, olyan programok kidolgozását, amelyek segítenek, a fent említett célok megvalósulásában.
- Visszacsatolást ad a Képviselő Testületnek az ifjúsági koncepcióban és az éves cselekvési tervben megfogalmazottak végrehajtásáról.
- Az ifjúságot érintő pályázatok előkészítését és megvalósítását segíti.
- A város oktatási intézményeiben zajló ifjúsági programok megvalósításába bekapcsolódik.
- Ifjúsági sporttal, testmozgással, aktív mozgással kapcsolatos kérdésekben meghatározza álláspontját, javaslatokat ad a helyi ifjúsági bajnokságok megszervezéséhez, információszerzéssel, helyi versenyekkel kapcsolatos ügyekben közreműködik, javaslatokkal él.
- Szabadidő hasznos eltöltésével kapcsolatos egyéb kérdésekben közreműködik, javaslatot tesz azok szervezésére, lebonyolítására
- Ifjúságot érintő infrastruktúrafejlesztéssel, építkezésekkel, beruházásokkal kapcsolatos terveket előzetesen véleményez.
- Az ifjúsági bűnelkövetéssel, bűnözéssel, tiltott devianciákkal, drogfogyasztással kapcsolatos ügyekben álláspontot képvisel és javaslatokkal él.
- Az ifjúsági korosztály számára hasznos, lényeges információkról tájékoztatja a helyi ifjúságot, továbbítja részükre a felhívásokat, közleményeket.
- Bekapcsolódik a helyi ifjúsági cselekvési terv végrehajtásába, annak megvalósulásában közreműködni, eredményeit elemezni, fejlesztéséhez ötleteivel és javaslataival hozzájárul.

További ifjúsággal foglalkozó szervezetek

A különböző prevenciók előadások, fórumok, programok is folyamatosan jelen vannak az ifjúság életében. Az ilyen típusú programokat elsődlegesen az iskolai szinten bonyolítják le a fiatalok számára, de egyéb szervezetek is foglalkoznak hasonló tematikájú programokkal (EFI, Pannon Kapu Kulturális Egyesület).

Sajnálatos módon, Szentgotthárdon is létező probléma a nemkívánatos függőségi viszonyok (dohányzás, az alkohol-, és egyre inkább a drogfogyasztás is), de megállapítható az is, hogy ez a negatív tendencia nem túl magas országos viszonylatot tekintve.

A törvényi előírásoknak megfelelően a helyi oktatási intézményekben is működnek **iskolai diákönkormányzatok**. A DÖK tevékenységeit alapvetően három csoportba sorolhatjuk: érdekérvényesítés, programszervezés, kapcsolattartás. A DÖK alapvető feladata a diákok érdekeinek védelme, jogainak érvényesítése. Ide tartozik a problémafeltárás, a diákság képvisellete, részvétel fegyelmi eljárásokban, részvétel az iskolai élet szabályainak alakításában. A diákönkormányzatok szinte minden esetben szerveznek különböző programokat az iskolában. Ezek lehetnek sportversenyek, ünnepi műsorok, délutáni rendezvények, diáknapok.

A **Család - és Gyermekjóléti Központ** végzi a családsegítést és a gyermekjóléti ellátást a térségben, amelynek keretében – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és oktatási-nevelési intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat is ellát. A központ a szoros értelemben vett családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás mellett számos egyéb, kapcsolódó prevenciók és gyermekprogramokat, illetve mentálhigiénés ellátást is rendszeresen megvalósít. Az Önkormányzat feladata mindezen tevékenységek elismerése és

támogatása. A településeken rendszeres fogadóórák biztosítják a lakosság számára a Szolgálattal a kapcsolatfelvétel lehetőségét, jelzés tevését, szolgáltatásaink igénybevételét.

A térségben **Nemzetiségi Önkormányzatok** is működnek (Német-, Szlovén-, Roma Nemzetiségi Önkormányzat) ezek a szervezetek is szerveznek folyamatosan ifjúságnak szóló programokat (tábor, előadás, tematikus nap, ünnepekhez köthető rendezvények).

A korábbi gyakorlathoz hasonlóan továbbra is a tanulóifjúság egészségügyi állapotáról a **védőnők** évente készítenek olyan írásos jelentést, amely minden alkalommal a Képviselő-testület elé is kerül.

A **Vas Megyei Kormányhivatal Szentgotthárdi Járási Hivatal Hatósági, Foglalkoztatási és Gyámügyi Osztály** fő feladataiként ellátja az álláskereső nyilvántartásba vételével, e státusz szünetelésével és szüneteltetésével, törlésével kapcsolatos feladatokat, valamint az álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, költségtérítés megállapításával, ezen, valamint a korábban megállapított álláskeresői támogatások, és ellátások szünetelésével és szüneteltetésével, megszűnésével, megszüntetésével és visszakövetelésével kapcsolatos feladatokat. Kapcsolatot tart a foglalkoztatókkal, társszervekkel és a nonprofit szervezetekkel, önkormányzatokkal. Fogadja a munkaerő-igényekre vonatkozó bejelentéseket, munkaközvetítést végez. Szervezi és ellenőrzi a hosszabb időtartamú önkormányzati, valamint az országos közfoglalkoztatást. Ellátja a közérdekű munka végrehajtásával (szabálysértés miatt kiszabott pénzbírság megváltása) kapcsolatosan hatáskörébe utalt feladatokat.

Az **Ipari Park** folyamatosan fejlődik, önkormányzati projekteknek köszönhetően javul és bővül az infrastrukturális háttér. A fejlesztéseket napirenden kell tartani, további befektetéseket, általa munkahelyeket lehet generálni. Az ipari park által kínált lehetőségeket igyekszik a város minél hatékonyabban kihasználni, az új gyárak, és a meglévők fejlesztései, bővítései másrésztől folyamatosan új munkaerőt igényelnek. Azonban ezeknek az intézményeknek megfelelően képzettségi munkaerőt igényelnek, mely igényekhez a város oktatási intézményei próbálnak alkalmazkodni új képzési kínálatokkal, ezt próbálja segíteni a „*Helyben a jövőd program*”.

4.4.) *Helyben a jövőd program*

A fiatalok helyben maradása, a sikeres pályaválasztás és a vonzó városi lét megteremtése is a célja többek között annak a programnak. A program egyik fő pontja egy olyan rendszeres, adott időközönként sorra kerülő Vállalkozói Fórum, amely összehozza a város vállalkozóit és oktatási intézményeit egy kötetlen információcsere céljából. Az események lehetőséget teremtenek mindenki számára, hogy híreket oszthasson meg a saját szervezeti működése és tapasztalatai kapcsán, illetve a párbeszéd keretében saját maguk is információkkal gyarapodhassanak.

4.5.) *Kultúra*

Városunk számos olyan kulturális intézménnyel rendelkezik, ahol az ifjú generáció kulturált keretek között töltheti szabadidejét.

A fiatalok körében az egyik legnépszerűbb ilyen intézmény a **Csákányi László Filmszínház**. A mozi felújításának és modernizálásának köszönhetően, a filmszínház a mai kor ízlésének és elvárásainak teljes mértékben megfelelő és kulturált szórakozási lehetőséget biztosít az ifjú generáció számára is.

A mozi népszerűsége nagymértékben köszönhető a változatos kínálatnak is (filmpremierek, filmklub, tematikus előadások, koncertfilmek, nyereséjatekók stb.). A vetítéseken kívül a mozi helyet biztosít iskolai vetítéseknek, közönségtalálkozóknak is.

A **Móra Ferenc Városi Könyvtár és Múzeum** is számos lehetőséget kínál a szabadidő kulturált eltöltésére. Könyvtári szolgáltatása mellett folyamatosan különféle programokat szerveznek az ifjú generáció számára is (ismeretterjesztő előadások, irodalmi- és rajzpályázatok, közönségtalálkozók, felolvasóestek, helyi értéktár készítése, vetélkedő). A Múzeum pályázati lehetőségeknek köszönhetően folyamatosan fejlődik. A fejlesztéseknek köszönhetően modern, interaktív szolgáltatásokkal bővült a kínálat, amely segíti, hogy az ifjúság nagyobb érdeklődést mutasson az intézmény iránt.

A **Pannon Kapu Kulturális Egyesület** továbbra is a település közművelődési feladatait látja el, ill. koordinálja azokat. Az Egyesület számos programja az ifjúság számára (is) szól (farsang, Szentgotthárdi Történelmi Napok, Hopplá Könnyűzenei Fesztivál, Gyermeknap, Tökparti) illetve egyéb az ifjúságnak szóló rendezvények (koncertek, kiállítások, előadások, kézműves foglalkozások, ünnepekhez kötött rendezvények, helyi tehetségek kiállítás sorozat, színjátszókör működtetése, gyermekszínházi bérlet, játszóházak, nyári táborok), melyek megrendezésére a jövőben is sor kerül.

4.6.) Táborok és sportolási lehetőségek

Az a nyári táborok tekintetében egy rendkívül színes kínálatból válogathatnak a helyi ifjúság tagjai. A szervezését több civil szervezet, intézmény programjai között is megtalálhatjuk (Móra Ferenc Városi Könyvtár és M., Pannon Kapu Kulturális Egyesület, Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, Vöröskereszt, St.Gotthard Spa & Wellness, iskolák, egyházak, stb.).

Sportolás terén a helyi ifjúság számos egyesületben sportolhat egyleti szinten (labdarúgás, kézilabda, teke, atlétika, sakk, küzdősportok, tánc, íjászat, kerékpározás, asztalitenisz, darts). Szentgotthárd Város Önkormányzata igyekszik megfelelő környezetet kialakítani a hobbi sportolók számára is, ezeket a lehetőségeket a fiatalok is kulturált keretetek között használhatják (városi sporttelep és sportpályák, fitneszparkok, tornatermek, parkok, kültéri sportpályák). Az iskolai versengések legfontosabb színtere a Diákolimpia, ezeken a versenyeken különböző sportágakban a helyi diákok is szép számban részt vesznek évről évre, illetve több körzeti, megyei rendezvénynek városunk a házigazdája.

4.7.) Pályaválasztási Nap

Szentgotthárd Város Ifjúsági Tanácsa évi rendszerességgel szervez a Pályaválasztási napot a helyi végzős és utolsó év előtt álló diákok számára. A rendezvény legfontosabb célja, hogy segítsen eligazodni képzési kínálatok között a továbbtanulás, pályaválasztás előtt álló tanulóknak. A tematikus nap folyamán a tanulók számos felsőoktatási intézmény képzési kínálatával ismerkedhetnek meg és szerezhhetnek hasznos információt. A sikeres rendezvényt igyekszik a tanács minden évben megszervezni ezzel segítve a helyi diákok jövőjét.

4.8.) Pályaorientáció támogatása

A „Helyben a jövőd program” keretein belül lényeges szerep jut a pályaorientációs programoknak, melyeknek fő célja a pályák világában történő tájékozódás elősegítése a fiatalok egyéni igényeinek megfelelően.

A helyi vállalkozások és oktatási intézmények bevonásával úgy támogatjuk a középiskolai tanulmányaik megkezdése előtt álló fiatalokat, hogy közben bővítjük és fejlesztjük tudásukat önmagukról és a társadalmi környezetükről. A tanulók új ismereteket szereznek a körülöttük lévő világról, a szakmákról, a munkafeladatokról és lehetőségekről, majd mindezeket összhangba hozhatják a saját személyiségükről kialakított képpel.

5. IFJÚSÁGKUTATÁS 2020 – SZENTGOTTHÁRD VÁROS IFJÚSÁGI TANÁCSÁNAK KÉRDŐÍVES VIZSGÁLATA

5.1.) Kutatás előzményei

A koncepció átdolgozását megelőzően Szentgotthárd Város Ifjúsági Tanácsa kérdőíves vizsgálatot végzett a helyi és kistérségi fiatalok körében. A kérdőív egyik legfontosabb célja az volt, hogy egy átfogó képpel rendelkezünk a térség ifjúság aktuális igényeiről és a városhoz fűződő viszonyukról. A kutatás során a szentgotthárdi iskolákban, illetve online térben történt adatgyűjtés az érintett korosztály körében. A kitöltés névtelenül történt, kizárólag az információszerzés és ismeretgyűjtés céljából. A kutatás a helyi és környékbeli 13-30 korosztály demográfiai jellemzőire, különféle szokásaira és a városról alkotott elképzeléseire volt kíváncsi.

5.2.) Kutatás módszertana

A célcsoport vizsgálatát, a korosztály szokásaihoz, viselkedéséhez igazodó módszerrel anonim, papír alapú és interneten elérhető kérdőívvel történt. A papír alapú kérdőíveket megkapták a helyi oktatási intézmények (Szentgotthárd és Térsége Iskola Vörösmarty Mihály Gimnáziuma, Szentgotthárd és Térsége Iskola Széchenyi István 5-8. Évfolyamos Általános Iskolája, Vas Megyei Szakképzési Centrum III. Béla Technikuma). A diákokhoz való eljutáshoz különféle elérési csatornákon zajlott (iskolák személyes felkeresése, írásos felkérés levélben az intézményvezetőknek címezve, a megyei napilap is beszámolt a kutatásról, valamint internetes és facebook-os felületeken történő népszerűsítés). A kitöltés tanórán vagy otthoni körülmények között zajlott. Az online kérdőív számítástechnikai, mind pedig mobil eszközökön elérhető volt, amelynek kitöltése 10-15 percet vett igénybe. Az internetes kérdőív egy jó módszer, ha rövid idő alatt nagyszámú vizsgálati személyt szeretnénk elérni és rendkívül idő hatékony. A papír alapú íveket a kitöltést követően számítógépre is rögzíteni kellett annak érdekében, hogy értékelni lehessen az adatokat, amely rendkívül időigényes munkafázis volt. Természetesen a szép számban kitöltött kérdőívek ellenére sem nevezhetjük a vizsgálatot reprezentatívnak, de nem is ez volt a fő szempont, hanem az, hogy a célcsoport minél nagyobb számban legyen elérhető és tőlük információhoz juthassunk. A kérdőíveket végül 393 fő 13-30 év közötti fiatal töltötte ki.

5.3.) Kérdőív kérdései

A kérdőívben 31 kérdést kellett megválaszolni a kitöltőknek, amelyek a következők voltak:

1. kérdés: Nemed?

2. kérdés: Életkorod?

3. kérdés: Lakhelyed?

4. kérdés: Hol tanulsz jelenleg?

5. kérdés: Szentgotthárd Város Ifjúsági Tanácsa 2015-ben alakult, elsődleges célja, hogy az ifjúság és az ifjúsági szervezetek érdekképviselője, a fiatalok megszólítása és programok szervezése. Hallottál erről a szervezetről?

5. kérdés /A: Ha igen, honnan?

6. kérdés: Szívesen bekapcsolódnál a város ifjúsági életének szervezésébe?

7. kérdés: Milyen gyakran tájékozódsz a következő médiumokból a helyi, térségi hírekről?

8. kérdés: Szentgotthárd Város Önkormányzat pályázati lehetőségekkel próbálja segíteni a gotthárdi diákok tanulmányait. Ilyen pályázati lehetőségek: Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat, valamint a Széll Kálmán ösztöndíj. Ismered ezeket a pályázati lehetőségeket?

9. kérdés: Az alábbi kulturális intézmények közül melyik, amelyiket rendszeresen (évente többször) látogatsz? (több válasz is lehetséges)

10. kérdés: A 9. kérdésben felsorolt kulturális intézmények közül melyik, amelyiket leggyakrabban látogatsz?

11. kérdés: Az alábbi városi rendezvények közül melyiket látogattad meg? (több válasz is lehetséges)?

12. kérdés: Szerintetek ez a programkinálat...

13. kérdés: Honnan értesülsz a városi rendezvényekről/programokról? (Több válasz is lehetséges)

14. kérdés: Milyen rendezvényt hiányolsz a Szentgotthárdi kínálatból? (több válasz is lehetséges)

15. kérdés: Hogyan értékeled, Szentgotthárd szabadidős programok szempontjából, milyen minősítést kapna?

16. kérdés: Jelöld be, azokat a dolgokat, amit NEM SZERETSZ Szentgotthárdon! (Több válasz is lehetséges)

17. kérdés: Milyen mértékben értesz egyet az alábbi állításokkal! 1 = nem értek egyet; 4 = egyetértek

18. kérdés: Mivel töltöd szabadidődet? (Mennyire jellemző Rád?)

19. kérdés: Van-e olyan baráti köröd, társaságod, amellyel gyakran vagy együtt szabadidődben személyesen?

20. kérdés: Van-e olyan baráti köröd, társaságod, amellyel gyakran vagy együtt szabadidődben az online térben?

21. kérdés: Ha tv-t nézel, mit nézel szívesen? (Mennyire jellemző Rád? - 1 = nagyon nem; 4 = nagyon jellemző)

22. kérdés: Jelöld be, hogy mit változtatnál Szentgotthárdon, hogy a fiatalok jobban érezzék magukat! (Több válasz is lehetséges)

23. kérdés: Sportolsz-e rendszeresen?

24. kérdés: Ha igen mit sportolsz rendszeresen?

25. kérdés: Milyen sportlehetőséget/sportparkot hiányolsz?

26. kérdés: Hiányolsz-e egy olyan közösségi helyet, ahol, az ifjúságot érintő szolgáltatások megtalálhatóak? (rendezvények helyszíne, klub koncertek helyszíne, csapatépítők stb.)

27. kérdés: A térségben nemzetiségi önkormányzatok is működnek (német, szlovén, roma), amely szervezetek szintén szerveznek ifjúsági tematikájú programokat (tábor, előadás, tematikus nap, ünnepekhez köthető rendezvények). Részt szoktál-e venni ezeken?

28. kérdés: Szentgotthárd Város Önkormányzata 500.000,-Ft összeggel támogatja az első lakáshoz jutó fiatalokat. Ismered-e ezt a lehetőséget?

29. kérdés: Fontosnak tartod-e, hogy Szentgotthárd Város Önkormányzata javítson a fiatalok szociális bérlakás helyzetén?

30. kérdés: Szívesen részt vennél-e egy, generációk közötti kapcsolatot erősítő programon (fiatalok-idősek) az Ifjúsági Tanács szervezésében?

31. kérdés: Konkrétan mit tehet érted a város ahhoz, hogy jobban érezd magad Szentgotthárdon? (A fenti válaszokat is megismételheted itt, de új gondolatokat is kifejthetsz.)

5.4.) Összegzés

5.4.1.) Demográfiai adatok

A kérdőívet kitöltő 393 személy közül 229 lány, míg 164 fő fiú volt. Az életkorokat tekintve 3 korosztály közül jelölhették meg a megfelelő a kitöltő személyek (6-14 éves, 15-24 éves, 25-30 éves). A legnagyobb számban 233 fő a 15-24 éves korosztályból töltötték ki, a második legtöbb személy a 6-14 évesek közül volt 122, míg a legidősebb korosztály képviselői közül 38 fő töltötte ki. 20 település, illetve Ausztria szerepelt a diákok lakhelyének meghatározásánál. A kitöltők legnagyobb számban 273 fő Szentgotthárdon élnek, a 2. legtöbb kitöltő 22 fő volt Magyarlakon él, míg a 3. település Rábagyarmat 11 fő volt. A legtöbb kitöltött kérdőív a gimnázium – 9-12. évfolyamaiból érkezett vissza (173 fő), a Széchenyiből 124 db kérdőívet kaptunk vissza. A III. Béla iskolából azért csekély kitöltést kaptunk vissza (32 db) mivel ők online szolgáltatták meg a diákokat, hogy töltsék ki a kérdőívet, illetve a veszélyhelyzet miatt már zárva voltak az iskolák, ezért kevésbé tudták ösztönözni a tanárok a diákjaikat a kitöltésre. Az online kitöltők száma pedig 64 fő volt.

5.4.2.) Szentgotthárd Város Ifjúsági Tanácsa

A korábbi tapasztalatok azok voltak, hogy nem igazán ismerik a fiatalok ezt a szervezetet, pedig az elmúlt években számos fórumon/csatornán igyekeztek a tagok népszerűsíteni a szervezetet. A szervezet létrehozása óta eltelt időszakban mindvégig igyekezett a szentgotthárdi fiatalok érdekeit képviselni, számukra hasznos programokat, tematikus napokat szervezni. Ahhoz, hogy a Tanács ennél jobban is betölthesse szerepét, elláthassa funkcióit, fontos, hogy az a helyi oktatási intézményekkel (az ott dolgozó pedagógusokkal és természetesen a tanulókkal is) még szorosabb együttműködés alakuljon ki, ez egy komoly megoldandó feladat, de ehhez szükség van a megfelelő partnerségre az iskolák részéről.

Sajnos a kérdőív bebizonyította, hogy még mindig sok munka van abban, hogy a helyi diákok megismerjék ezt az értük dolgozó szervezetet, 266 fő – 67,7 % nem hallott erről a szervezetről, csupán 127 fő válaszolt igennel (32,3 %), hogy ismerik a tanácsot. Szintén a vizsgálatból derül ki, hogy erre elsősorban az iskolai és az internetes téren kell ráerősíteni. A tanács több fórumon is próbálja népszerűsíteni magát facebook oldal, városi újság, városi és hivatali honlap, személyes megkeresések az iskolában, de még így is nehéz aktivizálni a fiatalokat.

5.4.3.) Megállapítások, következtetések

A különféle helyi és megyei médiumokat (Szentgotthárd Újság, Vas Népe, illetve helyi és megyei honlapokat (pl.: Vaol.hu, Nyugat.hu, helyi internetes és facebook oldalak) csekély számban látogatják a megkérdezettek, elsődlegesen a közösségi oldalakról tájékozódik a vizsgált korosztály, a városi programokról is leginkább itt értesülnek.

A kérdőíves vizsgálat egyik lefőbb konklúziója, hogy a válaszolók többsége 211 fő (53,7 %) nem ismeri egyik helyi pályázati lehetőséget (Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat, valamint a Széll Kálmán ösztöndíj) sem, annak ellenére, hogy a felhívásokat minden elérhető fórumon (intézmények, plakátok, újság, weboldal, facebook) elérhetővé tették. Törekedni kell arra, hogy ezek az információk még hatékonyabban eljussanak a fiatalokhoz is, ennek elsődleges színtere a közösségi média mivel a rendelkezésre álló adatokból megállapítható, hogy ott tájékozódnak leginkább, a másik fontos szintéren az iskolákban kell hatékonyabban együttműködni, hogy erről a szinterről is még több információval gazdagodjanak.

A város kulturális intézményei tekintetben örömteli, hogy a megkérdezettek rendszeresen látogatják őket. Népszerűség tekintetében a Csákányi László Filmszínház a legkedveltebb. A városi rendezvényekről is hasonló megállapítást lehet levonni, hogy szinte minden megkérdezett részt vesz egy, de inkább több városi programon. A kérdőív kitért arra is, hogy rendezvények tekintetében, melyek a „hiányprogramok”, elsősorban a fiataloknak szóló zenés táncos rendezvényeket hiányolják (könnyűzenei koncertek, diszkó, bál). Ami újdonságnak számít, de manapság egyre népszerűbb az e-sport rendezvények ilyen programon is szívesen részt vennének. További vágyuk még a több sportrendezvény, tábor, közönségtalálkozó, ifjúságnak szóló színházi előadások.

A kérdőív kitért azokra a dolgokra is, hogy mik azok, amiket nem szeretnek városunkban, a válaszadók leginkább az ifjúsági programokat, szórakozási lehetőségeket, valamint a mozgalmasabb éjszakai életet hiányoltak, de kifogásolták a rossz minőségű utakat, a város tisztaságát, egészségügyi lehetőségeit, forgalmi viszonyokat (parkolás, közlekedési morál), rongálást és vandalizmust, valamint a játszóterek állapotát. Szintén pozitív, hogy a válaszadók többsége jól érzi magát Szentgotthárdon és jövőbeli otthonaként tekint a településre.

A szabadidő vizsgálatra irányuló kérdésben arra kellett válaszolni, hogy internetezéssel, zenehallgatással, olvasással vagy egyéb általuk választott tevékenységgel milyen arányban töltik a szabadidejüket. A válaszadók leginkább internetezéssel és zenehallgatással szórakoznak, míg legkevésbé olvasással töltik idejüket. A plusz válaszlehetőségben a megkérdezettek szabadon jelölhettek meg további szabadidő eltöltési formát itt leggyakrabban a sport és a művészeti tevékenységek kerültek elő a válaszaikból. A tv nézési szokásaikból is kiderült, hogy a hagyományos tv-zés helyett többen már az internetet használják filmezésre.

A sportolásra irányuló kérdésekből kiderült, hogy a válaszadók jelentős többsége aktívan sportol. A válaszokból még az szűrhető le, hogy az egyesületi keretek között végezhető, illetve a szabadidős sportok a legnépszerűbbek. A szabadidős sportok tekintetében a futás és a kerékpározás a legkedveltebb. Míg az egyesületi formák közül a két népszerű labdajáték a kézilabda, illetve a labdarúgás voltak.

A térségben több nemzetiségi önkormányzat is működik (német, szlovén, roma), akik számos rendezvényt, programot szerveznek az érdeklődőknek. A kiértékelést követően kiderült, hogy alacsony a korosztály részvétele ezeken a programokon. Azok között, akik részt vesznek a nemzetiségi rendezvényeken leginkább ünnepi és zenés programokat látogatnak.

Szentgotthárd Város Önkormányzata 500.000,- Ft összeggel támogatja az első lakáshoz jutó fiatalokat. A kérdőívet kitöltő fiatalok többsége még nem abban az életszakaszában jár, amikor a lakásvásárlással kell foglalkoznia. A válaszok azt tükrözik, ami előzetesen várható is volt, hogy ez kevésbé ismert lehetőség számukra, de szintén előre mutató, ha ezt a lehetőséget minél korábban megismerik.

5.4.4.) *Fiatalok elképzelései, hogy jobban érezzék magukat Szentgotthárdon*

A kérdőívek alapján az alábbi felsorolt dolgokat hiányolják városunkban, annak érdekében, hogy még inkább jobban érezzék magukat:

- Több ifjúsági tematikájú program
- Útfelújítások
- Több munkalehetőség és diákmunka
- Szórakozóhely, diszkó
- Gyorsétterem
- E-sport lehetőség szervezett formában
- Fiatalok támogatása
- Skate park
- Parkolási helyzet javítása
- Iskolák fejlesztése
- Közbiztonság javítása
- Jobb internet
- Közösségi terek létrehozása
- Sportfejlesztések
- Vásárlási lehetőségek bővítése
- Régi épületek felújítása
- Több kulturális program

6. A KONCEPCIÓ CÉLJA

Az ifjúságpolitikai koncepció elfogadása fontos eszköze lehet annak, hogy az Önkormányzat az ifjúsághoz kapcsolódó feladatait hatékonyabban ellássa. A koncepciót természetesen bizonyos időközönként módosítani / kiegészíteni szükséges, már csak a társadalmi, gazdasági, kulturális és jogi környezet változásai miatt is. Az ifjúságpolitikai koncepció megvalósítása csakis, különböző szintű együttműködésekkel, partneri viszonyban képzelhető el.

A koncepció törekvése, hogy meghatározza az ifjúságpolitika helyi céljait, prioritásait, az önkormányzat felelősségvállalásának területeit, azokat az alapelveket, melyeket a szolgáltatások, tevékenységek fejlesztése során érvényesíteni kell. A prioritások kijelölésével hozzájárul a rendelkezésre álló erőforrások hatékonyabb felhasználáshoz. Ezek meghatározásához jó alapot jelentett a 2020. évi ifjúságkutatás.

Szentgotthárd Város Önkormányzata az ifjúság helyzetének javítását, társadalmi integrációjának segítését helyi közügynek tekinti. Érdekelt abban, hogy a város népességmegtartó ereje növekedjen a fiatal és a fiatal felnőtt korosztályok körében is!

Az Önkormányzat az ifjúsági koncepció megalkotásával hozzá kíván járulni

- Szentgotthárdon (és térségében) élő fiatalok önállóvá válásának segítéséhez, társadalmi integrációjuk megvalósulásához.
- Lehetőségeivel és erőforrásaival támogatni kívánja a fiatalokat és közösségeiket abban, hogy képessé váljanak egyéni és közösségi szinten a társadalmi kihívásoknak megfelelni.
- Ezzel párhuzamosan célja a hátrányos helyzetű fiatalok életésélyeinek növelése, társadalmi reintegrációja is.
- Szentgotthárd Város Önkormányzatának célja, hogy közvetlenül, intézményein és más szervezetein keresztül, együttműködve a városban működő más szervezetekkel, intézményekkel, civil közösségekkel szoros kapcsolatot fenntartva olyan társadalmi és gazdasági környezetet teremtsen, ahol a Szentgotthárdon élő, tanuló, dolgozó fiatalok - életkezdésük támogatásával, érdekérvényesítő képességük fejlesztésével, értelmes szabadidő eltöltésük feltételeinek megteremtésével - otthon érzik magukat és megfelelő életszínvonalat alakítsanak ki saját részükre.
- Biztosítani kell, hogy minél több fiatal Szentgotthárdon tanulhasson: itt szerezhessen, érettségét, illetve itt szerezhessen szakmát.
- Az érettségi után a tehetséges fiatalok elkerülnek a városból és egyetemen, főiskolán szereznek diplomát, illetve a megfelelő intézményekben szakképesítést. E képezések megszerzését követően cél, hogy közülük minél többen térjenek vissza Szentgotthárdra. Az eltávozottakból akkor lesznek visszatérők, ha itt munkahelyet, illetve lakhatási lehetőséget találnak, továbbá minél több olyan szolgáltatást, ami a mindennapokhoz szükséges.
- A tanulmányaik befejezése után Szentgotthárdon maradók dolgozni kezdenek, családot alapítanak. Rájuk majdnem ugyanazokat kell elmondanunk, mint az előző kategóriánál: itt munkahelyet, illetve lakhatási lehetőséget, gyermekeik részére intézményi szolgáltatásokat kell, hogy találjanak, továbbá minél több olyan szolgáltatást, ami a mindennapokhoz szükséges.

7. STRATÉGIAI CÉLOK

7.1. Oktatás, képzés, nevelés:

Szentgotthárd szerencsés helyzetben van, mivel rendelkezik bölcsődével, óvodával, általános iskolával, gimnáziummal, szakképzési intézménye. A Szentgotthárd és Térsége Iskolák fenntartója továbbra is a Tankerületi Központ, míg a Vas Megyei Szakképzési Centrum III. Béla Technikuma fenntartója a Vas Megyei Szakképzési Centrum.

Az oktatás terén az egyik legfontosabb cél a fiatalok helyben tartása, amelyhez elengedhetetlen a magas színvonalú oktatás és képzés biztosítása, mind az iskolákban, mind az iskolarendszeren kívüli képzésekben (ami nem Önkormányzati hatáskör, de a lehetőséghez mérten segíteni kell). A továbbiakban is fontos, hogy a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű, a tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézségekkel küszködő fiatalok esélyegyenlőtlensége csökkenjen, valamint ők is megfelelő oktatásban részesüljenek. Törekedni kell arra, hogy az oktatási rendszert minél kevesebb fiatal hagyja el képzettség nélkül. A hatékonyabb képzés érdekében segíteni kell a pályaorientációt és szakemberek bevonásával lehetőséget kell teremteni a fiatalok számára a minél szélesebb körű tájékozódáshoz, tanácsadások igénybevételéhez.

Problémák:

- Iskolák infrastrukturális fejlesztése
- Mindennapos testneveléssel felmerült problémák (helyhiány)
- A képzési palettát alakítása a térség adottságaihoz, (amire az Önkormányzatnak maximum véleményező hatása lehet), a helyi nagyvállalatok és egyéb gazdasági szereplők igényeit maximálisan figyelembe véve
- A tanulmányaik befejezése után vissza tudjanak térni a városba, ahol képzésüknek megfelelő munkahelyek közül válogathatnak
- Megfelelő gyakorlati helyek a tanulók számára

7.2. Munkavállalás, pályakezdés

A munkába állás és az otthonteremtés, családalapítás összefügg. Az önkormányzatnak támogatnia kell minden lehetséges eszközzel ezek segítését. Különböző foglalkoztatáspolitikai eszközök bevonásával törekedni kell a fiatalok munkába vonására.

Járási koordinációban szervezett programok, tájékoztatási lehetőségek kialakítása, állásbörzék, képzési vásárok szervezése 13-14 évesek, illetve 17-18 évesek, valamint a diplomás fiatalok részére, amelyek a munkáltatók mozgósításával a munkaerőigények feltárását is gyorsítják, a pályakezdők munkahelyhez jutását igyekeznek elősegíteni /+ hiányszakmákra való felhívás/.

Egyéb munkaerő-piaci programok, támogatási eszközök

1. GINOP 5.1.1 Út a munkaerőpiacra

Az Európai Szociális Alap (ESZA) támogatja az „Út a munkaerőpiacra” elnevezésű munkaerő-piaci programot, mely személyre szabott szolgáltatásokkal, támogatási formákkal kívánja elérni a munkaerőpiacra való be-, illetve visszajutást. A munkaerő-piaci program lebonyolítói a kormányhivatalok, szorosan együttműködve a járási hivatalokkal. A munkaerő-piaci program azokra a 25-64 év közötti nyilvántartott álláskeresőkre és azokra a 25-64 év közötti szolgáltatást igénylőként, közvetítést igénylőként nyilvántartott személyekre irányul, akiknek elhelyezkedése az állami foglalkoztatási szerv megítélése szerint jelen munkaerő-piaci program segítségével mozdítható elő. A regisztrált álláskeresőkön kívül tehát körükben tudhatók azok is, akik gyermekük gondozása vagy rehabilitációs ellátásuk miatt álláskereső nyilvántartásba nem vehetők, de képzéssel támogathatók, valamint a versenyszférába kiléptethető közfoglalkoztatottak is.

Munkaerő-piaci szempontból a projektbe vonás során előnyben részesítendőek a kiemelt csoportba tartozók:

- a 25-30 év közötti pályakezdő álláskeresők,
- az alacsony iskolázottságú nyilvántartott álláskeresők,
- a gyermekgondozást és hozzátartozó ápolását követő újrakezdés nehézségeivel küzdő nyilvántartott álláskeresők (azok a nyilvántartott álláskeresők, akik a projektbe való belépést megelőző 12 hónapon belül részesülnek terhességi-gyermekágyi segélyben/csecsemőgondozási díjban)

2. GINOP 5.2.1 program

Az Ifjúsági Garancia Rendszer bevezetésével hazánk is vállalta, hogy a 25 év alatti fiataloknak a munka, illetve tanulás világába történő be- vagy visszajutáshoz konkrét lehetőség felajánlását garantálja, meghatározott időtartamon belül. A fiatalok számára az országban egységesen a járási/kerületi hivatalok foglalkoztatási osztályai szolgálnak az Ifjúsági Garancia Rendszerébe való belépési pontként.

Cél: a munka, illetve tanulás világába történő be- vagy visszajutás. Célcsoport: a 25 év alatti (15-24 év közötti) nem tanuló és nem dolgozó fiatalok.

Az Ifjúsági Garancia Rendszer és a keretében megvalósuló munkaerő-piaci programokban kiemelték a legalább 6 hónapja álláskeresőként nyilvántartott fiatalok, akiknek esetében cél, hogy rövid határidőn belül történjék meg valamilyen konkrét lehetőség felajánlása a foglalkoztatásra vagy továbbképzésre.

3. A TOP-5.1.2-15-VS1-2016-00001 "A Dél-Vas Megyei Gazdaság-és Foglalkoztatás-fejlesztési Együttműködés a helyi gazdaságfejlesztés szolgálatában" elnevezésű munkaerő-piaci program

A program célja, hogy az Európa 2020 Stratégia által a foglalkoztatás területén megfogalmazott célkitűzések megvalósulásához térségi és helyi szintű foglalkoztatási-és gazdaságfejlesztési programok kidolgozásával és megvalósításával járuljon hozzá. Az Európai Szociális Alap célkitűzése, hogy csökkentse a tagországok munkanélküliségét. A TOP-5.1.2-15 program

személyre szabott szolgáltatásokkal, támogatási formákkal kívánja elérni a munkaerőpiacra való be-, illetve visszajutást.

A térségi és helyi szintű foglalkoztatási –és gazdaságfejlesztési programok megvalósításában a kormányhivatalok is részt vesznek, szorosan együttműködve a járási hivatalokkal.

A programban meghatározott munkaerő-piaci tevékenységekbe az adott térségben munkát vállalni szándékozó, álláskereső hátrányos helyzetű személyek, inaktívak, valamint a közfoglalkoztatásból a versenyszférába visszavezethetők vonhatóak be.

A programba vonás szempontjából hátrányos helyzetűnek minősülnek:

- Alacsony iskolai végzettségűek
- 25 év alatti fiatalok, vagy 30 év alatti pályakezdő álláskereső
- 50 év feletti
- GYED-ről, GYES-ről, ápolási díjról visszatérők, vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek
- Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők
- Tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek
- Megváltozott munkaképességű személyek
- Roma nemzetiséghez tartozó személyek

4. A TOP-5.1.1.-15-VS1-2016-00001 „Vas Megyei Foglalkoztatási Paktum 2014-2020” elnevezésű munkaerő-piaci program

A programba vonást, a támogatási ügyintézés technikailag a program szombathelyi ügyintézője bonyolítja. Az ügyfelek felkutatása, toborzása, a program előkészítése, szerződésekkel kapcsolatos ügyintézés, személyes ügyintézés a Szentgotthárdi Járási Hivatal illetékességi területén történik a TOP-5.1.2 ügyintéző és mentor segítségével.

5. Vállalkozóvá válás támogatása

A vállalkozóvá válási támogatása azt jelenti, hogy az álláskereső kérelmük benyújtása és kedvező elbírálás esetén maximum 6 hónapig részesülnek az aktuális évi minimálbérrel azonos mértékű támogatásban a vállalkozói igazolványuk kiváltását követően.

6. Diákmunka

A Nyári diákmunka elnevezésű központi munkaerő piaci program keretében 2012. évtől legfeljebb 2 hónap időtartamra, július 1. és augusztus 31. közötti időszakra igényelhető a támogatás a 16-25 év közötti, nappali tagozatos tanulói vagy hallgatói jogviszonnyal rendelkező és azt igazolni tudó diákok foglalkoztatásához. A foglalkoztatás az önkormányzatoknál vagy azok intézményeinél, illetve az ágazati munkaerőhiány kezelése érdekében a vendéglátás, mezőgazdaság, és a turizmus területén valósulhat meg, a betöltött munkakörnek ehhez kell igazodnia.

A program keretében a munkaadók számára a célcsoportba tartozó személyek munkaviszonyban történő alkalmazása esetén az önkormányzatoknál 6 (100 %-os támogatású), egyéb esetben legfeljebb napi 8 órás (75 %-os támogatású) foglalkoztatás támogatható.

Az évenként leosztott támogatási keretösszeg egy – egy diák többnyire 1 havi foglalkoztatását teszi lehetővé.

7.3. Egészség és sport

A testi, szellemi egészség a legfőbb érték, ezért erősíteni kell a tudatosabb megjelenítését, amelyhez megfelelő motivációt és kommunikációt kell bevezetni és széles körben alkalmazni. Nagyon fontos az egészségünk tekintetében a prevenció, amit tudatosítani kell a fiatalokban is, ezek az egészség megőrzés, egészségfejlesztés és betegségmegelőzés területei. Esélyt kell teremteni arra, hogy a fiatalok képessé válhassanak egy produktív életstílus kialakítására és a drogok visszautasítására. Támogatni kell az egészséges életmód szemléletének meghonosítását. Kiemelt figyelmet érdemel a szociálisan, vagy egészségileg hátrányos helyzetben lévő csoportok egészségvédelme. Az egészséges élet alapja a tiszta környezet. Kiemelt fontosságú a környezetvédelmi problémák iránti fogékonyság, a környezeti nevelés széleskörű elterjedése, valamint a tiszta és ezáltal vonzó településkép megteremtése. A felnövekvő generációk környezet- és természetvédelmi gondolkodásának, szemléletének fejlődése, felelősségtudatuk erősítése. A színes nyári táborok kínálatában szerepelnek az életmódot érintő táborok melynek célja kettős lehet: egyrészt már a kisiskolás korú gyermekeknél elkezdni az egészséges életmódra nevelést, másrészt a nyári szabadidő hasznos eltöltése.

A sportolás alternatívát nyújt a káros szenvedélyekkel szemben és az egészségmegőrzés szempontjából is kiemelten fontos, ezért a fiatalok igényeinek megfelelően kell fejleszteni a sportolásra, illetve a szabadidő aktív eltöltésére alkalmas területeket. A fiatal korosztály egészséges életmódjának kialakítása, egészséges életmódra nevelése érdekében a tömegsport népszerűsítése.

A szabadidősport szervezésének támogatása. A sportok tekintetében a város kínálata rendkívül színes (labdarúgás, kézilabda, teke, atlétika, asztalitenisz, íjászat, kerékpározás és sakk). A Városi Sporttelep folyamatosan fejlődik, amely az ifjúság érdekeit is szolgálja. A sporttelep üzemeltetése során az ifjúság érdekeit is szem előtt kell tartani a megállapodások megkötésekor. A korábbi Ifjúsági Park újbóli kialakítása is a fejlesztési célok között szerepel, amivel a gördülő sportok kedvelőinek ismét megfelelő helyszínt biztosítanak. Továbbra is működik Szentgotthárdon az Egészségfejlesztési Iroda, akik rengeteg programot, előadást szűrést szerveznek az ifjúság számára is.

7.4. Közművelődés, szabadidő eltöltése (Pannon Kapu Kulturális Egyesület, Móra Ferenc Városi Könyvtár és Múzeum, Csákányi László Filmszínház)

Az egészséges testi–lelki fejlődés és szocializáció érdekében a fiataloknak lehetőséget kell teremteni szabadidejük hasznos eltöltéséhez.

Azonban az egyik legkomplikáltabb korosztály, mivel a fiatalok érdektelenek, közönyösek és nagyon nehéz aktivizálni őket. A helyi fiatalok folyamatosan hangoztatják, hogy arányaiban véve kevés program számukra. Viszont, ha van konkrét program a számukra, akkor is kevés fiatal megy el vagy vesz részt aktívan programokban, rendezvényeken.

A fiatalok igényeihez, szükségleteihez, érdeklődéséhez alkalmazkodó, az önszerveződést, önkéntes részvételt, kezdeményezést elősegítő rendezvények, kulturális, ifjúsági, közösségi programok, koncertek, ismeretterjesztő előadások, kiállítások szervezése, támogatása. Támogatni kell a fiatalok önkifejezését és kreativitását szolgáló kezdeményezéseket.

A szabadidő tartalmas eltöltése, a kulturális rendezvények nem csupán a szellem és a test táplálékként foghatók fel, hanem mint prevenció, mint alternatíva a nem kívánt időtöltési formákkal szemben.

Továbbra is preferálni kell az egészséget támogató és a tartalmas értéket nyújtó programokat.

Támogatni kell a hagyományőrzésre, kultúráközvetítésre irányuló rendezvényeket, programokat.

Középiskolás diákok (15-19 éves korosztály) részére az egyéni könyvtárhasználat kölcsönzés, tájékoztatás, információkeresés lehetőségének továbbvitele.

Csoportos könyvtárhasználat: könyvtárhasználati ismeretek oktatása (csoportosan) könyvtári foglalkozások szervezése.

A főiskolai, egyetemi hallgatók (18-23 éves korosztály) számára információkeresés (nyomtatott és elektronikus forrásokból, önállóan és könyvtáros segítségével), irodalomkutatás, referens feladatok biztosítása.

A mozi további támogatása, megtartása. A diákok vizuális kultúrájának segítése, tananyagba való beépítése.

A szabadidő hasznos, káros szenvedélyektől mentes eltöltésére irányuló programok (irodalmi délutánok, beszélgetések, vetélkedők, prevenciók programok, ismeretterjesztő előadások, szexuális felvilágosító előadások, természetvédelmi előadások, könnyűzenei estek, képzések) közösségi alkalmak szervezése.

7.5. Társadalmi tevékenység, érdekképviselet

Fontos, hogy a Szentgotthárdi Ifjúsági Tanács ne csak egy papíron működő szervezet legyen, ugyanakkor ehhez szükség van a fiatalok aktív, érdeklődő részvételére is. Azonban ezt csak a jövő fogja eldönteni, mennyire is lesz hasznos ez a szervezet a fiatalok érdekeiben. Fontos, hogy az Ifjúsági Tanács a korábban megfogalmazott célokat minél hatékonyabban tudjanak megvalósítani. Szintén fontos a fiatalok közötti esélyegyenlőség megvalósulása.

7.6. Közösségi Tér biztosítása

Az aktív és hasznos ifjúsági élethez megfelelő közösségi tereket kell biztosítani a városban melynek szintén a jövő feladatai között kell szerepelnie, erre valószínűleg csak pályázati forrásból lesz lehetőség.

Távlatilag egy olyan „komplex” közösségi tér biztosítása a helyi fiatalok számára, amelyben minél több, az ifjúságot érintő szolgáltatás megtalálható.

A jelenleg felmerülő városi ifjúsággal kapcsolatos önkormányzati és városi teendőket a sport és ifjúsági referens látja el.

Egy helyszín lehet a jövőben (közösségi tér tekintetében) az Alpokalja Ifjúsági Centrum létrehozása (melyhez szintén pályázati forrás szükséges) itt megfelelően elhelyezett játékelemek, szórakozási lehetőségek, koncertlehetőségek és ifjúsági tér kerülnének kialakításra, melyek ideálisak lennének az ifjúság számára, a másik helyszín a Városi Sporttelep lehetne.

7.7. Kommunikáció és média

A városi honlapon található „Ifjúság és az Önkormányzat” című menüpont, ami hasznos tartalmakat tartalmaz az ifjú generáció részére. Az Önkormányzat és az Ifjúsági Tanács rendelkezik facebook profillal is, ami szintén segítheti a fiatalokkal való kommunikációt és kapcsolattartást, illetve itt is számos őket érintő hasznos programról és lehetőségről értesülhetnek.

Az ifjúság számára fontos lehet a különféle médiumokban (helyi és megyei egyaránt) való megjelenés lehetősége (pl. városi újság, tv, Vas Népe stb.). Az ifjúsági korosztály tekintetében óriási szerepe van a hatékony és hiteles kommunikációnak, ezért biztosítani kell a megfelelő információáramlást a korosztály és más társadalmi csoportok között.

Valamint a változó világban a közösségi oldalak előtérbe kerülésének hatására meg kell tanítani a fiatal korosztályt ennek a megfelelő használatára, fel kell hívni a figyelmüket az ezzel kapcsolatos veszélyekre. Napjainkban a média hatása nagymértékben befolyásolja a fiatalok fejlődését, viselkedését, ezért fontos, hogy biztosítsuk és támogassuk a valódi, pozitív értékek közvetítését.

7.8. Ifjúságvédelem

A családok segítése a nevelő, védő funkciójának eredményesebb betöltéséhez. Kortárs segítők képzése, aktivizálása, mert leginkább a kortársak képesek megfelelő hatást gyakorolni a fiatalok számára. A prevenció az ifjúságvédelem tekintetében is nagyon hangsúlyos dolog. Biztosítani kell a prevenciót szolgáló tárgyi, személyi, pénzügyi feltételek fejlesztését és a helyi szükségletekhez igazodó prevenció programok szervezését. Mindenekelőtt ide sorolandó minél korábbi életkortól a szenvedélybetegségek megelőzésére irányuló preventív programok megvalósulása, ennek tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása.

A helyi médiumok által a pozitív minták, értékek, ismeretek közvetítése, alternatív lehetőségek felkínálása, melyet a szabadidős színterek biztosával is lehetővé kell tenni. Nagy jelentőségű, hogy a közvélemény minél több ismerettel rendelkezzen a szenvedélyekről, és az átlagember is tudja, hogy saját szokásai, feszültség levezetési módjai, kialakult szenvedélyeit hogyan ismerheti fel és küzdheti le, és hogyan segíthet ebben másoknak.

Fontos a kommunikáció fejlesztése az ifjúsággal kapcsolatba kerülő, és az életükben felelősséggel résztvevő intézmények között, valamint segíteni kell az idősebb és a fiatalabb korosztály közötti elfogadó, érdeklődő, előítélettel, ítélettel mentes kommunikáció megvalósulását.

Drogstratégia végiggondolása a városban az intézmények és a Rendőrség összefogásával, tevékenységeik összehangolása. Szakemberek által tartott egészségvédelmi, egészségnevelési

előadásokkal a fiatalok figyelmének felhívása az egészséges életmódra. Drog ellenes programsorozat, drogmegelőző akciók szervezése, indítása.

7.9. Lakáshoz jutás

A 15-29 éves korosztály olyannyira heterogén, hogy miközben egyes csoportjai még a középiskola padjaiban ülnek, és a tanulásra koncentrálnak, addig más csoportok számára már a legfontosabb kérdés a lakáshoz jutás.

Lehetőségek

- Szociális bérlakáshoz való jutás elősegítése.
- Az első lakáshoz jutók támogatásának biztosítása. (Szentgotthárd Város Önkormányzata a lakáscélú támogatásokról szóló 12/1998.(III.26.) önkormányzati rendelet alapján tud támogatást adni. Az első lakáshoz jutók támogatásaként a Képviselő-testület minden évben 10 – 10 új igénylőnek tud támogatást nyújtani 500.000.- Ft összegben, ami azt jelenti, hogy a támogatás kifizetése 3 év alatt 200 – 200 - 100 e Ft-onként lehetséges, csak bankhitellel lakást szerző igénylők esetén, a banki törlesztés támogatásaként három egyenlő részletben történik, az első kifizetések a rendeletünk szerint egy év után, tehát a jövő évben történnek meg)
- Lakásépítéshez telkek kialakítása egy lehetséges támogatási forma akkor, ha az önkormányzat a saját tulajdonát képező telket a piaci árnál alacsonyabban értékesíti kizárólag a rászorultság elve alapján olyanoknak, akik vállalják, hogy ennek ellentételezéseképpen a felépítendő családi házat meghatározott ideig nem értékesítik, a házban állandó lakcímre bejelentkeznek.

8. CSELEKVÉSI TERV

FELADATOK MEGHATÁROZÁSA	FELELŐS	HATÁRIDŐ
ÁGAZATI CÉLOK		
Oktatás, képzés, nevelés		
infrastrukturális fejlesztések, felújítások, karbantartás az intézményekben, ezek között: <ul style="list-style-type: none"> - a bölcsőde bővítés tornaterem építéssel sikeres TOP projekt megvalósítása - „Kell egy hely” projekt megvalósítása a könyvtáruddvar többfunkciós átalakításával - Arany János iskola tornaterem építése - az alapfokú művészetoktatásnak megfelelő hely kialakítása az Arany iskola szárnybővítésével 	ÖNK., SZET KFT, Tankerület	folyamatos
A felsőfokú tanulmányok befejezése után Szentgotthárdon történő letelepedés elősegítése, ehhez adatbázis kiépítése a szentgotthárdi származású diákokról.	ÖNK. KÖZÉPISKOLÁK	folyamatos
pályaválasztási tanácsadás az iskolákban	ISKOLÁK, VMKH Szentgotthárdi Járási Hivatal Hatósági, Foglalkoztatási és Gyámügyi Osztály	folyamatos
Pályaválasztási Nap megszervezése	Sport és ifjúsági ügyintéző	folyamatos
Munkavállalás, pályakezds		
ipari park fejlesztése, befektetésösztönzés	Önk.	folyamatos
állásbörzék, képzési várásárok szervezése	VMKH Szentgotthárdi Járási Hivatal Hatósági, Foglalkoztatási és Gyámügyi Osztály	folyamatos
munkavállalással kapcsolatos továbbképzések	VMKH Szentgotthárdi Járási Hivatal Hatósági, Foglalkoztatási és Gyámügyi Osztály	folyamatos
hiányszakmák betöltése	MUNKAADÓK, VMKH Szentgotthárdi Járási Hivatal Hatósági, Foglalkoztatási és Gyámügyi Osztály	folyamatos
„Helyben a jövőd” program megvalósítása (oktatási intézmények és munkaadók igényei összehangolásának segítése, város népszerűsítése munkavállalás céljából)	ÖNK., MUNKAVÁLLALÓK, OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK	folyamatos

Egészség és sport		
prevenációs előadások, egészségtudatos szemlélet kialakítás és népszerűsítése	EFI, ISKOLÁK, VÉDŐNŐK, PKKE, civil szervezetek	folyamatos
nyári táborok szervezése és támogatása	ISKOLÁK, CIVIL SZERVEZETEK, PKKE, MFVKM, EFI, GOTTHÁRD-THERM KFT.	folyamatosan (nyáron)
sportolási lehetőségek (labdarúgás, kézilabda, teke, atlétika, asztalitenisz, íjászat, kerékpározás, sakk, küzdősportok) és népszerűsítő programok szervezése	SPORTEGYESÜLETEK, ISKOLÁK, ÖNK., Sport és ifjúsági ügyintéző	egész évben folyamatosan
városi sporttelep fejlesztése	ÖNK, SZET KFT	folyamatos
ifjúsági park – skate park kialakítása	ÖNK.	(pályázati forrásokból)
Közművelődés, szabadidő eltöltése		
ifjúságnak szóló tematikus rendezvények - Előadások - Színházi Műsor - gyermekbérlet - Koncertek - Foglalkozások - játszóházak - Kiállítások – helyi tehetségek kiállítása sorozat - Moziműsorok - Fesztiválok - Szentgotthárdi Ifjúsági Nap - színjátszókör	ÖNK., PKKE, MFVKM, SZET KFT	folyamatos
Múzeum modern, interaktív szolgáltatásainak fejlesztése	MFVKM, ÖNK.	folyamatos
Mozi infrastrukturális fejlesztése (fűtéskorszerűsítés, vetítívászon cseréje, stb) és változatos kultúraközvetítési pontként való működtetése, fejlesztése	ÖNK., SZET KFT	folyamatos
Társadalmi tevékenység, érdekképviselet		
Ifjúsági Tanács - Érdekképviselet - Programok szervezés - Együttműködés az Önkormányzattal és más szervezetekkel stb.	IFJÚSÁGI TANÁCS,	az Ifjúsági Tanács folyamatos

Közösségi tér		
ifjúsági közösségi tér(terek) kialakítása - Ifjúsági Park – (megfelelő helyszínen lásd: fentebb is)	ÖNK. SZET KFT	tervben pályázati lehetőségből
Kommunikáció és média		
önkormányzati weboldal – „Ifjúság és az Önkormányzat” FACEBOOK használata Ifjúsági Tanács facebook oldala	IFJÚSÁGI TANÁCS, ÖNK, Sport és ifjúsági ügyintéző	folyamatos
Ifjúság megjelenése a médiumokban (helyi médiumok - megyei médiumok)	IFJÚSÁGI TANÁCS, ÖNK.	folyamatos
Ifjúságvédelem		
ifjúságvédelmi feladatok	ISKOLÁK, CSALÁDSEGÍTŐ SZ., ÖNK.	folyamatos
Lakáshoz jutás		
- Fiatalok szociális bérlakáshoz való jutása - Fiatal házasok otthona - Első lakáshoz jutás - Lakásépítéshez telkek kialakítása az fiatal párok számára (kedvezményes áron, tervben)	ÖNK.	